

Commercer

Saturday, Feb 5 2005, Number 1900

گفت و گو

یک کارشناس اقتصادی:

صرفاً با حرف زدن نمی توان
بازارهای آفریقا را فتح کرد

مدتی است، مجموعه دولت رویکرد تازه ای به آفریقا پیدا کرده است و در یک بسیج همه جانبه، تمامی زیر مجموعه های خود را به سمت همکاریهای مختلف و خصوصاً اقتصادی با کشورهای آفریقایی سوق داده است.

این حرکت ناگهانی و ضربتی دولت و فعالیت دوباره ستاد آفریقا پس از رفتارهای اتحادیه اروپا در برابر ایران، این سؤال را مطرح می سازد که دلیل این رویکرد تازه دولت چیست؟ پندرام سلطانی - کارشناس اقتصادی - در این باره معتقد است: رویکرد دولت به آفریقا، رویکرد تازه ای نیست. بحث ارتباط ایران با کشورهای آفریقایی موضوعیست که از ابتدای انقلاب در صدر صحبت های دولتمردان بوده است. وی در خصوص دلایل این رویکرد به خبرنگار تجارت ابرار اقتصادی گفت: اینکه ایران اخیراً در زمینه گشودن بازارهای آفریقا فعالتر شده دلایلی دارد، از جمله یکی از این دلایل این است که ترکیب صادرات و تولید ما به غیر از کالاهای سستی که در سبد صادرات ایران قرار دارند کالاهایی هستند که اصولاً بازارشان، بازارهای منطقه، خاورمیانه، شبه قاره هند و آفریقا است. ما از ترکیب کالاهای صادراتی به غیر از فرش و پسته و خشکبار و زعفران و کالاهای مشابه، چیز زیادی برای صادرات به اروپا و آمریکا نداریم. بنابراین این بازارها برای ما بازارهای هدف محسوب می شوند. سلطانی افزود: آفریقا در مقایسه با بازار منطقه، آسیای میانه و شبه قاره هند برای ایران بازار دوردست تری است. و بازاری است که ما کمتر در آنجا فعالیت داشته ایم چرا که به دلیل درآمد سرانه پایین کشورهای آفریقا رغبت بخش خصوصی برای سرمایه گذاری و یا صادرات به آن بازار کمتر بوده است. این کارشناس اقتصادی گفت: حال بدنه اقتصادی دولت عملاً می خواهد انگیزه ای برای گسترش فعالیت با این کشورها ایجاد کند. سلطانی در مورد ارتباط میان عدم حمایت اروپا از عضویت ایران در WTO و رویکرد ایران به آفریقا به عنوان جایگزین تعامل با اروپا اظهار داشت: بانگش فوق، ارتباط نزدیکی میان این رفتار اروپا با رویکرد ایران به آفریقا وجود ندارد. چرا که اصولاً کشورهای آفریقایی در معادلات WTO کشورهای خیلی مهمی نیستند که بخواهند برای ما جایگزین کشورهای اروپایی شوند. اگر بخواهیم مجموعه اروپا که تقریباً ۴۰ درصد حجم صادرات و تولید ناخالص ملی جهان را شامل می شود را با آفریقا که در آن رقم فوق به ۲ درصد هم نمی رسد، با هم قیاس کنیم، متوجه تفاوت فاحش میان آنها می شویم. وی ادامه داد: آفریقا به عنوان آخرین قاره از نظر درآمد سرانه و تولید ناخالص ملی به عنوان یک وزنه محسوب نمی شود که بخواهد آلترناتیو تلقی شود. و دلیل اصلی رویکرد ایران همانطور که ذکر شد مناسب بودن بازار آفریقا برای کالاهای ایرانی است. سلطانی در خصوص نقش بخش خصوصی در میزان این ارتباط اظهار داشت: با توجه به برنامه چند ساله اخیر دولت جهت اهمیت دادن به بخش خصوصی، درصدد است تا زمینه ای فراهم کند که بخش خصوصی را به گسترش تعامل با آفریقا ترغیب کند. وی افزود: سهولتی که در بازارهای منطقه وجود دارد، در بازارهای آفریقا موجود نیست. ما همیشه به آفریقا به عنوان یک جای ناشناخته نگاه کرده ایم. بخش محافظه کار اقتصادی ایران در بخش خصوصی و حتی دولتی تمایلی ندارند وارد ناشناخته ها شوند. بنابراین دولت با علم به این موضوع قصد دارد این نگاه را تعدیل کند و سرمایه گذاران خصوصی را ترغیب به سرمایه گذاری در آفریقا کند. سلطانی گفت: البته صرفاً با برگزاری جلسات و گفتن این که بازار آفریقا مکان خوبی برای سرمایه گذاریست، تشویقی صورت نمی گیرد. سرمایه گذاران هم منتظر نبودند که عده ای بگویند آفریقا دارای پتانسیل خوبیست تا بروند سرمایه گذاری کنند این کار برنامه می خواهد. تا بخش خصوصی و دولتی ایران بتوانند در آنجا قوی تر عمل کنند.